

Bryssel 17.4.2024
COM(2024) 177 final

ANNEX

LIITE

asiakirjaan

Suositus NEUVOSTON PÄÄTÖKSEKSI

luvan antamisesta Euroopan komissiolle osallistua Euroopan unionin puolesta neuvotteluihin rikoksen tuottaman hyödyn rahanpesua, etsintää, takavarikkoa ja menetetyksi tuomitsemista sekä terrorismin rahoittamista koskevaan Euroopan neuvoston yleissopimukseen (CETS nro 198) liitettävästä lisäpöytäkirjasta

LIITE

Neuvotteluprosessin osalta unionin olisi pyrittävä seuraavaan:

- 1) Neuvotteluprosessi on avoin, osallistava ja läpinäkyvä, ja se perustuu vilpittömässä mielessä tehtävään yhteistyöhön.
- 2) Kaikilta yleissopimuksen osapuolina olevilta valtioilta saatuja kannanottoja tarkastellaan tasavertaiselta pohjalta osallistavan prosessin varmistamiseksi.
- 3) Neuvotteluprosessi perustuu toimivaan ja realistiseen työohjelmaan.

Neuvottelujen yleisten tavoitteiden osalta unionin olisi pyrittävä seuraavaan:

- 4) Pöytäkirja sopii yhteen voimassa olevan unionin oikeuden ja varojen takaisinmaksua koskevasta unionin lainsäädännöstä johtuvien jäsenvaltioiden velvoitteiden kanssa. Varojen takaisinmaksua koskevaan unionin säännöstöön kuuluvat erityisesti jäädyttämistä ja menetetyksi tuomitsemista koskevien päätösten vastavuoroisesta tunnustamisesta annettu asetus (EU) 2018/1805 sekä puitepäätökset 2003/577/YOS ja 2006/783/YOS, joita sovelletaan edelleen rajat ylittävissä tapauksissa, joissa ovat mukana Irlanti ja Tanska. Pöytäkirjan kannalta merkitykselliseen unionin säännöstöön sisältyy myös asetus (EU) 2017/1939 Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisesta.
- 5) Pöytäkirja on yhteensopiva varojen takaisinmaksua ja menetetyksi tuomitsemisesta koskevan uuden direktiivin kanssa.
- 6) Pöytäkirjassa kunnioitetaan rikosoikeudellisissa menettelyissä noudatettavia prosessuaalisia oikeuksia koskevaa unionin säännöstöä, erityisesti oikeudesta tulkkaukseen ja käännöksiin rikosoikeudellisissa menettelyissä annettua direktiiviä 2010/64/EU¹, tiedonsaantioikeudesta rikosoikeudellisissa menettelyissä 22 päivänä toukokuuta 2012 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2012/13/EU², oikeudesta käyttää avustajaa rikosoikeudellisissa menettelyissä ja eurooppalaista pidätysmääräystä koskevissa menettelyissä sekä oikeudesta saada tieto vapaudenmenetyksestä ilmoitetuksi kolmannelle osapuolelle ja pitää vapaudenmenetyksen aikana yhteyttä kolmansiin henkilöihin ja konsuliviranomaisiin 22 päivänä lokakuuta 2013 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2013/48/EU³ sekä eräiden syyttömyysolettamaan liittyvien näkökohtien ja läsnäoloa oikeudenkäynnissä koskevan oikeuden lujittamisesta annettua direktiiviä (EU) 2016/343⁴.
- 7) Pöytäkirjalla varmistetaan Euroopan unionin perussopimuksissa ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa vahvistettujen perusoikeuksien ja -vapauksien kunnioittaminen ja luodaan säännöt, joilla helpotetaan yleissopimuksen osapuolten välistä yhteistyötä tavalla, joka vastaa perusoikeuksia ja menettelyllisiä takeita koskevia EU:n normeja, mukaan lukien Euroopan unionin perusoikeuskirja ja erityisesti sen 7, 8, 17, 19, 47, 48, 50 ja 52 artikla sekä prosessuaalisia oikeuksia koskeva EU:n säännöstö ja tietosuojaa koskevat unionin säännöt.

¹ EUVL L 280, 26.10.2010, s. 1–7.

² EUVL L 142, 1.6.2012, s. 1–10.

³ EUVL L 294, 6.11.2013, s. 1–12.

⁴ EUVL L 65, 11.3.2016, s. 1–11.

- 8) Pöytäkirjan säännöt ovat oikeassa suhteessa Euroopan neuvoston jäsenvaltioiden välisen luottamuksen tasoon sekä tähän liittyvien pöytäkirjassa vahvistettujen prosessuaalisten oikeuksien ja menettelyllisten takeiden vahvuuteen.

Neuvottelujen sisällön osalta unionin olisi pyrittävä seuraavaan:

- 9) Jäljempänä esitetyt tavoitteet saavutetaan varmistaen samalla, että neuvottelujen tulos on varojen takaisinhankintaa koskevien unionin sisäisten sääntöjen mukainen. Nämä sisäiset säännöt toimivat viitekohtana unionin neuvottelukannalle.
- 10) Pöytäkirja ja varojen takaisinhankintaa koskeva unionin säännöstö sekä uusi direktiivi varojen takaisinhankinnasta ja menetetyksi tuomitsemisesta vahvistavat toisiaan siltä osin kuin niiden tavoitteena on tehostaa varojen takaisinhankintaa luomalla selkeät säännöt, joilla muun muassa helpotetaan kaikkien yleissopimuksen osapuolina olevien valtioiden välistä yhteistyötä.
- 11) Pöytäkirjan määräykset menetetyksi tuomittujen varojen jakamisesta osapuolina olevien valtioiden kesken rajatylittävissä tapauksissa ovat selkeät ja yhteensopivat asetuksen (EU) 2018/1805 säännösten kanssa, erityisesti niiden sääntöjen kanssa, jotka koskevat jäädyttämistä ja menetetyksi tuomitsemista koskevien rajatylittävien päätösten täytäntöönpanoon, uhreille maksettaviin korvauksiin ja omaisuuden heille palauttamiseen liittyvien kustannusten kantamista ja jakamista.
- 12) Varojen hallinnointia koskevilla pöytäkirjan määräyksillä varmistetaan jäädytettyjen ja menetetyksi tuomittujen varojen tehokas ja toimiva hallinnointi, ja ne ovat varojen takaisinhankintaa ja menetetyksi tuomitsemista koskevassa uudessa direktiivissä vahvistettujen varojen hallintaa koskevien sääntöjen mukaiset, mihin sisältyy myös mahdollisuus myydä jäädytettyä omaisuutta ennen menetetyksi tuomitsemista.
- 13) Varojen hallinnointia rajatylittävissä yhteyksissä koskevat pöytäkirjan määräykset, erityisesti säännöt, jotka koskevat päätöksen tekemistä edeltävää myyntiä ja omaisuuden siirtoa ennen menetetyksi tuomitsemista, helpottavat rajatylittävää yhteistyötä ja ovat yhteensopivat asetuksessa (EU) 2018/1805 vahvistettujen säännösten kanssa.
- 14) Pöytäkirjan määräykset helpottavat korvausten maksamista ja omaisuuden palauttamista uhreille rajatylittävissä tapauksissa ja ovat yhteensopivia asetuksessa (EU) 2018/1805 vahvistettujen sääntöjen kanssa. Päätöksen tekemistä edeltävää myyntiä ja menetetyksi tuomittujen varojen luovuttamista rajatylittävissä tapauksissa koskevat säännöt eivät saisi millään tavoin vaikuttaa uhrien oikeuksiin.
- 15) Pöytäkirjan määräyksillä helpotetaan tuomioon perustumatonta menetetyksi tuomitsemista koskevien menettelyjen ja laajennetun menetetyksi tuomitsemisen käyttöönottoa tarkoituksenmukaisessa laajuudessa, ja ne ovat yhteensopivia varojen takaisinhankinnasta ja menetetyksi tuomitsemisesta annetussa uudessa direktiivissä vahvistettujen sääntöjen sekä siinä ja perusoikeuskirjassa vahvistettujen takeiden kanssa ottaen huomioon komission lausuman direktiivin tulkinnasta. Pöytäkirjan säännöt eivät saisi rajoittaa olosuhteita, joissa laajennettua ja tuomioon perustumatonta menetetyksi tuomitsemista koskevia toimenpiteitä sovelletaan EU:ssa. Säännöillä ei myöskään pitäisi rajoittaa rikostyyppejä, joihin laajennettua menetetyksi tuomitsemista ja tuomioon perustumatonta menetetyksi tuomitsemista koskevia toimenpiteitä sovelletaan EU:ssa.
- 16) Pöytäkirjan määräykset omaisuuden jäädyttämistä tai menetetyksi tuomitsemista koskevien päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta rajatylittävissä tapauksissa

helpottavat kansainvälistä yhteistyötä ja sopivat yhteen unionin oikeuden, erityisesti asetuksen 2018/1805, kanssa.

- 17) Kun kyse on muista aiheista, joista voitaisiin keskustella sen vuoksi, että se olisi merkityksellistä osapuolten välisen yhteistyön lujittamisen kannalta, mukaan lukien yhteistyö Euroopan syyttäjänviraston kanssa, ehdotetut säännöt ovat yhteensopivia varojen takaisinmaksua koskevan unionin säännösten ja muun asiaan liittyvän säännösten kanssa.
- 18) Pöytäkirja sisältää määräyksiä, joilla varmistetaan varojen tehokas jäljittäminen ja tunnistaminen muun muassa käynnistämällä järjestelmällisemmin varojen jäljittämistä koskevia tutkimuksia ja perustamalla erikoistuneita varallisuuden takaisin hankinnasta vastaavia toimistoja, jotka voivat helpottaa rajatylittävää yhteistyötä. Tätä varten näille toimistoille olisi annettava tarkoituksenmukaisessa määrin tehokkaat valtuudet ja pääsy merkityksellisiin tietoihin ottaen huomioon yleissopimuksen osapuolten tietosuojavaatimusten erot.

Yleissopimuksen toiminnan osalta unionin olisi pyrittävä seuraavaan:

- 19) Lisäpöytäkirjassa säilytetään voimassa olevat maailmanlaajuiset ja alueelliset välineet, joissa unioni on osapuolena.
- 20) Lisäpöytäkirjaan sisältyy ns. irtautumislauseke, jonka nojalla jäsenvaltiot voivat keskinäisissä suhteissaan jatkaa unionin oikeuden soveltamista lisäpöytäkirjan soveltamisalaan kuuluvissa asioissa.
- 21) Lisäpöytäkirja sisältää yleisiä ja institutionaalisia lausekkeita, jotka koskevat erityisesti täytäntöönpanomekanismeja, riitojen ratkaisemista, ratifiointia, hyväksymistä ja liittymistä, voimaantuloa, muuttamista, soveltamisen keskeyttämistä ja irtisanomista, jotta unioni voi käyttää ulkoista toimivaltaansa täysimittaisesti.